PATVIRTINTA
Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos
direktoriaus 2026 m. spalio 7 d.
įsakymu Nr.V-143

VILNIAUS PETRO VILEIŠIO PROGIMNAZIJOS DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos dirbtinio intelekto naudojimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato dirbtinio intelekto (toliau – DI), įskaitant generatyvinį DI, naudojimo Vilniaus Petro Vileišio progimnazijoje (toliau – Progimnazija) principus, leistinas naudojimo ribas, saugumo, skaidrumo, akademinio sąžiningumo, mokinių pasiekimų vertinimo, atsakomybės ir priežiūros reikalavimus.

2. Aprašas taikomas Progimnazijos mokiniams, pedagoginiams ir nepedagoginiams darbuotojams, administracijai bei kitiems asmenims, kurie DI priemones naudoja Progimnazijos veikloje ar jos vardu.

3. Aprašas parengtas vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės mero 2026 m. sausio 12 d. potvarkiu Nr. 955-47/26 patvirtintu Dirbtinio intelekto naudojimo principų Vilniaus miesto savivaldybėje ir jai pavaldžiose organizacijose aprašu ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2026 m. sausio 15 d. raštu Nr. SR-100 pateiktomis gairėmis „Mokykla dirbtinio intelekto (DI) amžiuje: atsakingo naudojimo principai ir gairės“.

4. Aprašo tikslas – sudaryti sąlygas DI naudoti prasmingai, saugiai, etiškai ir skaidriai, kartu išsaugant žmogaus atsakomybę, mokinio savarankiškumą, akademinį sąžiningumą, asmens duomenų apsaugą ir mokytojo profesinį sprendimą.

5. DI laikomas pagalbine priemone. DI negali pakeisti mokinio savarankiško mąstymo, kūrybiškumo, argumentavimo, skaitymo, rašymo, skaičiavimo ir problemų sprendimo gebėjimų, o darbuotojų veikloje – profesinio sprendimo, atsakomybės ir žmogaus atliekamos galutinės turinio ar sprendimo peržiūros.

6. Generatyvinis DI – DI technologija, gebanti pagal naudotojo užklausą kurti naują tekstinį, vaizdinį, garsinį, programinį ar kitokį turinį. DI priemonė – programa, platforma ar informacinės sistemos funkcija, kurioje naudojamas DI.

II SKYRIUS
PAGRINDINIAI DI NAUDOJIMO PRINCIPAI

7. Progimnazijoje DI naudojamas vadovaujantis šiais principais:

7.1. tikslingumo. DI naudojamas tik tada, kai jo taikymas turi aiškų ugdymo, profesinės veiklos ar administracinio darbo tikslą ir suteikia pagrįstą naudą;

7.2. žmogaus kontrolės ir atsakomybės. Už naudojant DI parengtą turinį, jo tikslumą, tinkamumą, teisėtumą ir etiškumą atsako jį naudojantis asmuo. DI negali būti laikomas kūrinio ar darbo autoriumi. DI negali savarankiškai priimti sprendimų, turinčių poveikį mokinio teisėms, ugdymosi galimybėms, pasiekimų vertinimui, darbuotojo teisėms ar kitoms reikšmingoms asmens aplinkybėms. Galutinį sprendimą priima žmogus.

7.3. saugumo ir privatumo. Naudojamos tik tos priemonės, kurios įtrauktos į leistinų naudoti priemonių sąrašą. Į DI priemones negalima kelti asmens duomenų ir kitos neviešos informacijos;

7.4. skaidrumo ir akademinio sąžiningumo. Mokiniai ir mokytojai nurodo, kaip naudojo DI. Mokiniai gali naudoti DI tik mokytojui leidus.

7.5. etikos ir pagarbos. Naudojant DI, laikomasi autorių teisių ir intelektinės nuosavybės reikalavimų, nenaudojami saugomi kūriniai, ženklai ar kita medžiaga tokiu būdu, kuris pažeistų trečiųjų asmenų teises. DI sugeneruotas turinys negali kurstyti stereotipų, pažeisti žmogaus orumą, skleisti diskriminuojančias nuostatas.

III SKYRIUS
DI PRIEMONIŲ SAUGUMAS IR DUOMENŲ APSAUGA

8. Progimnazijoje naudojamos tik Vilniaus miesto savivaldybės leidžiamos DI priemonės (1 priedas).

9. Prieš pradedant naudoti naują DI priemonę Progimnazijos veikloje įvertinami jos privatumo, duomenų naudojimo, saugumo, amžiaus ribojimų, techninio patikimumo ir naudojimo sąlygų aspektai. Kai Progimnazijoje nėra pakankamos kompetencijos įvertinti priemonę, dėl jos naudojimo konsultuojamasi su Vilniaus miesto savivaldybės atsakingu padaliniu.

10. Į viešas, nemokamas ar asmenines DI paskyras draudžiama įkelti, kopijuoti ar kitaip pateikti neviešą Progimnazijos informaciją ir asmens duomenis, įskaitant mokinių ir darbuotojų vardus bei pavardes kartu su kita juos identifikuojančia informacija, kontaktinius duomenis, asmens kodus, klasės sąrašus, pažymius, lankomumo, sveikatos, specialiųjų ugdymosi poreikių, socialinę ar kitą jautrią informaciją, individualius pagalbos planus, neviešus dokumentus ir dokumentų projektus, kuriuose tokios informacijos yra.

11. Mokinio darbas, jo ištrauka, nuotrauka, garso ar vaizdo įrašas į DI priemonę gali būti teikiami tik tada, kai tai teisėta, būtina konkrečiam tikslui ir naudojama tam tinkama Progimnazijoje leidžiama priemonė. Kai galima pasiekti tikslą be asmens duomenų, duomenys turi būti pašalinti arba nuasmeninti.

12. Draudžiama DI priemones naudoti neteisėtam asmenų biometriniam identifikavimui, emocijų atpažinimui, socialiniam reitingavimui ar kitais teisės aktuose draudžiamais atvejais.

13. Pastebėjęs galimą duomenų saugumo ar privatumo pažeidimą, darbuotojas nedelsdamas informuoja Progimnazijos direktorių ir už duomenų apsaugą ar informacinių sistemų saugą atsakingą asmenį.

IV SKYRIUS
DI NAUDOJIMAS DARBUOTOJŲ IR ADMINISTRACIJOS VEIKLOJE

14. Darbuotojai gali naudoti DI rengdami mokymo medžiagos, užduočių, pamokų planų, klausimų, iliustracijų, bendro pobūdžio tekstų, viešos informacijos ar kitų dokumentų juodraščius, analizuodami viešą informaciją, diferencijuodami mokymosi medžiagą ir kitoms teisėtoms profesinėms reikmėms.

15. DI parengtas turinys prieš naudojimą ar paskelbimą turi būti darbuotojo peržiūrėtas, patikrintas, prireikus pakoreguotas ir pritaikytas konkrečiam tikslui bei mokinių amžiui.

16. Darbuotojas negali DI pavesti galutinai įvertinti mokinio darbo, nustatyti pažymio, priimti sprendimo dėl mokinio pasiekimų, elgesio, pagalbos poreikio, specialiųjų ugdymosi poreikių ar kitų reikšmingų individualių aplinkybių.

17. DI gali padėti rengti vertinimo kriterijus, komentarų ar grįžtamojo ryšio juodraščius, analizuoti nuasmenintus pavyzdžius, tačiau galutinis vertinimas ir grįžtamasis ryšys yra mokytojo atsakomybė.

18. Rengiant Progimnazijos vardu siunčiamus oficialius raštus, atsakymus, įsakymus, viešus pranešimus ar kitus dokumentus DI gali būti naudojamas kaip pagalbinė priemonė tik laikantis

duomenų apsaugos reikalavimų; už dokumento turinį ir jo atitiktį teisės aktams atsako jį rengiantis ir (ar) pasirašantis asmuo.

.

V SKYRIUS
DI NAUDOJIMAS MOKINIŲ UGDYMO PROCESE

19. Mokiniai DI priemones ugdymo procese naudoja mokymosi tikslais ir tik mokytojo nustatytomis sąlygomis.

20. Prieš skirdamas užduotį, kuriai DI naudojimas gali būti aktualus, mokytojas mokiniams aiškiai nurodo, ar DI naudoti galima, kokia apimtimi, kokiu tikslu ir kaip bus vertinamas darbas.

21. 1–4 klasėse DI priemonės naudojamos tik mokytojo inicijuotose, suplanuotose ir prižiūrimose ugdymo veiklose. Pradinių klasių mokiniai Progimnazijos organizuojamoje veikloje savarankiškai nesikuria DI priemonių paskyrų ir nesinaudoja DI priemonėmis be suaugusiojo priežiūros.

22. 5–8 klasėse DI priemonės mokytojo leidimu gali būti naudojamos idėjoms generuoti, darbo planui sudaryti, informacijai aiškintis, palyginti skirtingus požiūrius, tekstui redaguoti, DI sugeneruotam turiniui analizuoti, tikrinti ir kritiškai vertinti bei kitoms mokytojo nurodytoms mokymosi veikloms.

23. Mokinys privalo suprasti ir gebėti paaiškinti savo pateikiamo darbo turinį, nurodyti savo savarankišką indėlį ir atsakyti už galutinį rezultatą.

24. DI sugeneruotas tekstas, atsakymai, iliustracijos, pristatymai, kodas ar kitas turinys negali būti pateikiami kaip visiškai savarankiškas mokinio darbas.

25. Mokiniai negali naudoti DI kontrolinių darbų, testų, diktantų, atsiskaitymų ir kitų savarankiškai atliekamų užduočių metu, jeigu mokytojas aiškiai nėra leidęs jo naudoti.

26. Mokinys, naudodamas DI, negali į DI priemonę pateikti savo ar kitų asmenų neviešų duomenų, mokyklos vidaus informacijos ar kito turinio, kurį pateikti draudžia šis Aprašas.

27. Mokytojas pagal mokinių amžių ugdo gebėjimą suprasti DI galimybes ir ribotumus, atpažinti galimas klaidas, išgalvotus faktus, šališkumą, manipuliatyvų ar netinkamą turinį ir tikrinti informaciją patikimuose šaltiniuose.

VI SKYRIUS
DI NAUDOJIMO LYGIAI MOKINIŲ UŽDUOTYSE

28. Siekiant vienodai ir aiškiai žymėti DI naudojimo galimybes, mokytojas gali taikyti šiuos DI naudojimo lygius:

28.1. DI-0 – DI naudoti negalima. Užduotis turi būti atlikta savarankiškai.

28.2. DI-1 – DI galima naudoti ribotai, kaip pagalbinę priemonę mokytis: sąvokoms, taisyklėms išsiaiškinti, informacijai, paaiškinimams gauti, pasitikrinti kalbą (kai tai leidžiama). DI nenaudojamas darbo turiniui kurti.

28.3. DI-2 – DI galima naudoti kaip pagalbinį įrankį turiniui kurti ar analizuoti: gauti pastabų, pasiūlymų, tačiau mokinys privalo nurodyti DI naudojimą, pasiūlymus atrinkti, pertvarkyti ir integruoti į savo darbą.

28.4. DI-3 – DI naudojimas yra pačios užduoties dalis: mokinys analizuoja, tikrina, lygina, taiso ar vertina DI sugeneruotą rezultatą ir pateikia savo išvadas.

29. Jeigu mokytojas DI naudojimo lygio atskirai nenurodo, mokinys prieš naudodamas DI turi pasitikslinti su mokytoju. Atsiskaitymo metu DI nelaikomas leidžiamu vien todėl, kad užduotyje nėra DI-0 žymos.

VII SKYRIUS
DI NAUDOJIMO DEKLARAVIMAS IR AKADEMINIS SĄŽININGUMAS

30. Kai mokinys DI naudojo atlikdamas vertinamą ar mokytojo nurodytą darbą, jis privalo DI naudojimą deklaruoti mokytojo nustatyta forma.

31. Deklaracijoje gali būti trumpai nurodoma naudota DI priemonė, naudojimo tikslas ir mokinio savarankiškai atlikta darbo dalis. Deklaravimo pavyzdžiai pateikti Aprašo 2 priede.

32. DI naudojimas, kai mokytojas jį aiškiai uždraudė, DI sugeneruoto turinio pateikimas kaip savo savarankiško darbo arba sąmoningas DI naudojimo nuslėpimas laikomas akademinio sąžiningumo principo pažeidimu.

33. Jeigu mokinys DI naudojo neleistinai arba nenurodė DI naudojimo fakto, mokytojas gali paprašyti mokinio žodžiu paaiškinti darbo atlikimo procesą, skirti papildomą atsiskaitymą, paprašyti darbą perdaryti, vertinti tik savarankiškai atliktą darbo dalį, nesąžiningą atlikimą vertinti nepatenkinamu įvertinimu.

34. Vien DI turinio atpažinimo programos rezultatas savaime nelaikomas pakankamu akademinio nesąžiningumo įrodymu. Sprendimas grindžiamas užduoties sąlygomis, mokinio paaiškinimu, darbo procesu ir kitomis objektyviomis aplinkybėmis.

VIII SKYRIUS
MOKINIŲ DARBŲ VERTINIMAS, KAI NAUDOTAS DI

36. Vertinant mokinio darbą, kuriame mokytojo leidimu naudotas DI, vertinamas mokinio mokymosi rezultatas ir savarankiškas indėlis, o ne pats DI sugeneruotas turinys.

37. Atsižvelgiama į mokinio turinio supratimą, gebėjimą paaiškinti sprendimus, kritiškai vertinti ir tikrinti informaciją, argumentuoti, kūrybiškai taikyti žinias, laikytis užduoties sąlygų ir skaidriai deklaruoti DI naudojimą.

38. Mokytojas gali pasirinkti vertinimo būdus, leidžiančius patikrinti mokinio individualų pasiekimą: žodinį paaiškinimą, proceso refleksiją, tarpinius darbo variantus, papildomą praktinę užduotį ar kitą tinkamą būdą.

39. Galutinis mokinio darbo įvertinimas yra mokytojo profesinė atsakomybė. DI priemonė negali savarankiškai nustatyti pažymio ar galutinio pasiekimų įvertinimo.

IX SKYRIUS
DI PRIEMONIŲ SĄRAŠAS IR ATSAKOMYBĖ UŽ ĮGYVENDINIMĄ

40. Progimnazijos direktorius įsakymu paskiria asmenį, koordinuojantį DI taikymą Progimnazijoje, ir asmenį, atsakingą už galimų naudoti DI priemonių sąrašo sudarymą ir jo atnaujinimą.

41. Progimnazijos direktorius tvirtina Progimnazijoje leidžiamų naudoti DI priemonių sąrašą, atsižvelgdamas į Vilniaus miesto savivaldybės administracijos nustatytą DI priemonių sąrašą ir ŠMSM rekomendacijas.

42. DI priemonių sąrašas peržiūrimas pasikeitus Vilniaus miesto savivaldybės administracijos reikalavimams, priemonių naudojimo sąlygoms ar nustačius naujas saugumo, privatumo ar ugdymo rizikas; rekomenduojama jį peržiūrėti ne rečiau kaip kartą per 6 mėnesius.

43. Mokytojai ir kiti darbuotojai supažindinami su Aprašu ir aktualiu DI priemonių sąrašu. Mokiniams Aprašo nuostatos paaiškinamos pagal jų amžių, o tėvams (globėjams, rūpintojams) sudaroma galimybė susipažinti su Aprašu interneto svetainėje.

44. Progimnazija organizuoja darbuotojų DI raštingumo stiprinimą: supažindina su DI veikimo principais, galimybėmis, rizikomis, duomenų apsauga, akademiniu sąžiningumu, autorių teisėmis ir saugaus naudojimo praktika.

45. Darbuotojai už Aprašo pažeidimus atsako teisės aktų ir Progimnazijos vidaus dokumentų nustatyta tvarka. Priemonės turi būti proporcingos pažeidimo pobūdžiui ir pasekmėms.

X SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

46. Aprašas skelbiamas Progimnazijos svetainėje.

47. Aprašas peržiūrimas atsižvelgiant į teisės aktų, Vilniaus miesto savivaldybės DI naudojimo principų, ŠMSM rekomendacijų, DI technologijų ir Progimnazijos praktikos pokyčius.

48. Klausimai, kurių šis Aprašas nereglamentuoja, sprendžiami vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, Vilniaus miesto savivaldybės nustatytais DI naudojimo principais, Progimnazijos vidaus dokumentais ir atsakingo bei saugaus DI naudojimo principais.

Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos
Dirbtinio intelekto naudojimo tvarkos aprašo
1 priedas

LEIDŽIAMŲ NAUDOTI DI PRIEMONIŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Priemonė	Aprašas / Taikymo sritis	Rekomendacijos
1.	Microsoft Copilot	Integruotas į Office 365 (Word, Excel, Outlook).	Naudoti mokyklos valdomoje Office 365 aplinkoje.
2.	Canva	Generatyvinis teksto modelis, padedantis kurti vizualinę medžiagą	Rekomenduojama naudoti su mokyklos paskyra.
3.	Moodle	LMS su DI posisteme (tekstai, santraukos).	Jei išoriniai tiekėjai – vertinti rizikas atskirai.
4.	Eduten	Matematikos mokymosi platforma su analitika.	Naudoti su mokyklos paskyra.
5.	ChatGPT (OpenAI)	Generatyvinis teksto modelis, padedantis kurti tekstus, santraukas, klausimus.	Tik su mokytojo priežiūra. Išjungti modelio mokymą. Reikalinga mokyklos paskyra ir tėvų sutikimas.
6.	Gemini (Google)	Pokalbių DI, klausimai, sąvokos, informacija.	Mokyklos paskyra, Google Workspace for Education.
7.	DeepL Write / Translate	Vertimai ir kalbos taisymas.	Patikrinti amžiaus kontrolę, tėvų sutikimas.
8.	Duolingo Max	Kalbų mokymasis su DI grįžtamuoju ryšiu.	Mokyklos licencija su modelio mokymo išjungimu.
9.	Elicėjus	5-12 kl. savivaldus matematikos mokymasis.	Mokyklos paskyra, duomenų tvarkymo sutartis.
10.	LearnLab AI	Interaktyvios pamokos ir refleksijos.	Mokytojo/tėvų priežiūra. Jei vertina – didelė rizika.
11.	Midjourney	Vaizdų generavimo priemonė kūrybinėms veikloms.	Užtikrinti autorių teisių apsaugą.
12.	NotebookLM (Google)	Šaltinių analizė (PDF, Docs, YouTube), santraukos.	Rekomenduojama naudoti su mokyklos paskyra.

Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos
Dirbtinio intelekto naudojimo tvarkos aprašo
2 priedas

DI NAUDOJIMO DEKLARACIJOS PAVYZDŽIAI

- „Naudojau DI idėjoms surinkti, tačiau galutinį tekstą parašiau pats.“
- „Naudojau DI darbo planui sudaryti. Turinį atrinkau ir išplėtojau savarankiškai.“
- „Naudojau DI gramatikai ir skyrybai pasitikrinti.“
- „Naudojau DI sugeneruotam atsakymui patikrinti ir palyginau jį su kitais šaltiniais.“
- „Pristatyme panaudota DI sukurta iliustracija. Tekstą ir paaiškinimą parengiau pats.“
- „Naudojau DI sugeneruotą turinį kaip užduoties dalį: jį analizavau, tikrinau, lyginau su šaltiniais ir pateikiau savo išvadas.“

Vilniaus Petro Vileišio progimnazijos
Dirbtinio intelekto naudojimo tvarkos aprašo
3 priedas

TRUMPA ATMINTINĖ DARBUOTOJUI

- Prieš naudodamas DI įsitikinkite, kad priemonė Progimnazijoje leidžiama.
- Į viešą ar asmeninę DI paskyrą nekelkite mokinių ar darbuotojų asmens duomenų, pažymių, sveikatos, socialinės, su specialiaisiais ugdymosi poreikiais susijusios informacijos, klasės sąrašų ar neviešų mokyklos dokumentų.
- DI atsakymą laikykite juodraščiu – patikrinkite faktus, šaltinius, kalbą, šališkumą ir tinkamumą.
- Neleiskite DI priimti galutinio sprendimo dėl mokinio vertinimo, pagalbos, elgesio ar kitų individualių aplinkybių.
- Naudodami DI ugdymo užduotyje mokiniams iš anksto pasakykite, ar DI leidžiamas, kokia apimtimi ir kaip bus vertinamas darbas.
- Už Progimnazijos vardu panaudotą ar paskelbtą su DI pagalba parengtą turinį atsako žmogus.